

Bästa islandshästvännen - några tankar inför årsskiftet,

2015 har varit ett framgångsrikt år för svensk islandshästavel. Vid VM i Herning kunde vi se svenskfödda Islandshästar på prisfallen inte bara på Avels VM utan också väl representerade bland medaljerna i Sportgrenarna. Flera svenskfödda hästar i andra nationers landslag gick också att finna i prislistorna.

Det vi fick uppleva är resultatet av många års medvetet arbete hos flera svenska uppfödare som gett den svenska islandshästaveln en stark kvalitetsprofil nu med bredd som börjar märkas även internationellt. Detta är något som vi skall vårda, utveckla och inspireras av.

Avelsorganisationens roll i detta är att stödja, underlätta för uppfödarna i deras arbete. I SIF Avels fall har det arbetet under året bestått i många olika insatser i stort och i smått.

Som en av de stora hästraserna i landet är det viktigt att vi tar vår plats och vårt ansvar genom aktivt arbete inom riksorganisationer som LRF Häst och HNS (Hästnäringens Nationella Stiftelse) med syfte att förbättra betingelserna i stort för hästnäringen. Under 2015 kom LRF Hästs utbildningsdag för Skatteverket att bli ett bra påverkansprojekt. Samtliga landets hästavelsorganisationer samarbetade kring en utbildningsdag som genomfördes i Stockholm och som via länk nådde ca 350 skattehandläggare runt om i landet. Syftet var att visa att hästuppfödning är en näringsverksamhet som vilken annan som helst och skall bedömas som sådan även av Skatteverket.

På det interna planet har vi under året genomfört fem Avelsbedömningar och ett Avelschampionat i samband med SM. Antalet bedömda hästar ökade något i år jämfört med förra året vilket jag hoppas är en trend som skall hålla i sig. Inför det kommande året har vi för ston beslutat sänka avgiften för bedömning. Detta som ett sätt att markera hur viktigt det är få fler att avelsvärdera sin uppfödning.

Årets Föl- och Unghästchampionat föregicks av ett stort antal uttagningar runt om i landet. De här träffarna har, utöver uttagningsmomentet, en viktig funktion både som utbildning och trevlig samvaro. Lite färre deltog i år, vilket jag hoppas var en tillfällig svacka. Ju fler vi kan få att tidigt visa sina unga hästar dess bättre.

Vi tog i våras ett initiativ och erbjöd gratis gentest för verksamma 4-gångshingstar. Vår ambition är att förbättra stoägarnas beslutsunderlag vid val av hingst. Initiativet har inte lockat så många som vi hoppats på. Vi avser att förnya uppropet och hoppas att fler vill vara med inför våren 2016.

SIF Avel har under gångna året jobbat vidare med det interna förenklingsarbetet med målet att göra den nödvändiga administrationen i avelsarbetet både enklare och billigare. Hestur, det hjälpmedel som vi började använda i våras med hingstkatalog och hingstlicenser, har vi jobbat vidare med. Successivt lägger vi in fler rutiner där. Allt har naturligtvis inte fungerat prickfritt med det nya systemet men på det stora hela har vi fått mest positiv respons med det som hittills är gjort. Inför betäckningssäsongen och följrapporteringen 2016 kommer vi verkligen kunna se vinsterna med Hestur.

SIF Avels strävan att minska de fasta kostnaderna har fortsatt. Från och med mitten av december halverar vi vårt lokalbehov i Ridsportens Hus. En drastisk rensning i onödigt arkiv och en genomförd scanning av allt obligatoriskt material in till WorldFengurs digitala arkiv har frigjort lokalyta.

Ekonomi är fortsatt i balans och under kontroll även om vi ser framför oss risk för minskade inkomster framför allt på grund av lägre årskullar och i stort oförändrade betäckningssiffror. Möjligheterna för SIF Avel att lätt skaffa större inkomster är högst begränsade. Dels tillåter inte Jordbruksverket att de obligatoriska avgifterna sätts hur som helst, dels har SIF Avel uppdrag att stödja uppfödningen av islandshäst inte att suga ut den.

På det organisatoriska planet har det funnits diskussioner om effekterna av det av SIF:s Årsmöte fattade beslutet att skära bort av aveln från Svenska Islandshästförbundet och bilda en separat avelsorganisation. SIF Avel. Den här typen av organisationsförändringar är ju inte ovanliga och

används ofta för att få delarna att fokusera på sina respektive huvudområden och att effektivisera driften.

Just det var kanske inte skälet till delning i vårt fall utan snarare behovet för Svenska Islandshästförbundet att få ansluta sig till Riksidrottsförbundet. Att få tillhöra "idrottsfamiljen" - dvs. få vår sport erkänd som ridsport. En process som jag innerligt hoppas får ett lyckosamt slut. För Islandshäst-Sverige har delningen, enligt min mening, haft det goda med sig att det nu finns två engagerade styrelser som med olika inriktning och olika medel arbetar med samma mål för ögonen nämligen att främja användning och utvecklingen av islandshästen i Sverige.

Det har också, för båda organisationerna, tvingat fram en förstärkt kostnadsmedvetenhet. Naturligtvis har det också under året uppkommit frågeställningar för de bägge styrelserna där det nu finns behov att göra annorlunda än tidigare. För den gamla organisationen som blivit av med en del verksamhet som man oinskränkt styrt över kan det i bland uppstå "fantomsmärton" när man upptäcker att det inte går att göra som förut. För den avstyckade nya organisationen SIF Avel, som inte har några medlemmar (de är kvar i SIF, vilket man lätt glömmer) är det enklare att göra nytt och släppa det gamla.

De konfliktytor som uppstår handlar, som alltid, om pengar och inflytande.

De bägge styrelserna har i år gjort ett arbete för att koordinera insatserna på de ställen där det finns samordningsvinster. Former för löpande ömsesidigt informationsutbyte utvecklas naturligt efterhand.

Viktigare än samordningsvinsterna och det organisatoriska navelskådandet, kan vara att de bägge organisationerna inom sina respektive områden förstärker sina insatser och på allvar ta tag i marknaderna. Hur får vi fler människor att upptäcka det vi redan frälsta fångats av - den fantastiska islandshästen?

Hur skapar vi fler mötesplatser där nya grupper, unga och gamla, får chans att lära känna vår häst utan att för den skull först behöva köpa en?

Hur stimulerar, underlättar och stöttar vi som organisationer våra företagare, uppfödare, lokalföreningar att ytterligare anstränga sig i det nödvändiga långsiktiga påverkansarbetet för islandshästens utveckling?

Utan ett tillflöde av nya aktiva islandshästryttare (helst medlemmar i SIF) finns det ingen ökad efterfrågan på de produkter som uppfödarna producerar.

Det är bland annat mot denna bakgrund som vi beslutat att anställa en Avelskonsulent till SIF Avel. Vi är övertygade om att den befattningshavaren, speciellt i form av Heimir Gunnarsson, kommer att ge oss energi och kompetenstillskott i det utåtriktade arbetet samtidigt som vi förstärker möjligheten att öka våra egna aktiviteter med utbildning och rådgivning.

SIF Avel har nu i höst tecknat ett samarbetsavtal med Avelsföreningen Idunn.

Tillsammans med Idunn, som ju vill samla de aktiva islandshästuppfödarna inom SIF, avser vi disponera de sponsormedel som SIF Avel genom avtal med Agria kommer att få under 2016. SIF Avel har inte några medlemmar men ser vikten av att samarbeta med Idunn. Det skapar möjligheter för uppfödarna runt om i landet att påverka hur medel skall användas och vilka aktiviteter som skall prioriteras.

Det är genom Idunn och lokalföreningarna som vi som uppfödare kan påverka vilka som väljs att styra SIF Avel. Det är SIF:s årsmöte som tillsätter även SIF Avels styrelse dvs. det är en idrottsorganisation och medlem i Riksidrottsförbundet (om allt går som vi vill) som kommer att välja vilka som skall styra utvecklingen av islandshästaveln i framtiden. Med den konstruktionen är det viktigt att uppfödarna aktiverar sig i föreningslivet och är med och bidrar med kunskaper och engagemang så att de som väljs till förtroendeposterna inom aveln också representerar just uppfödarna.

Utöver det axplock av händelser som jag nämnt här, har det under det gångna året genomförts många andra aktiviteter i SIF Avels ordinarie uppgiftslista. Vi har deltagit i informationsmöten med Jordbruksverket, gällande ny passförordning, centralt hästdataregister, nya förordningar. Ett löpande idogt arbete på vårt kansli, med inriktning att minska handläggningstiderna. Informationsarbete på SIHS, SM, landslagsrepresentation på VM.

Slutligen vill jag rikta ett stort och varmt tack till alla som med arbete och engagemang på olika sätt bidragit till att vi inom SIF Avel kunna genomföra vårt uppdrag under 2015.
Önskar er alla ett riktigt Gott Nytt År med förhoppningar om fortsatta positiv utveckling för svensk islandshästavel under 2016

John Ljungqvist
ordf. Sif Avel